

TARYBINIS Rokiškis

Rokiškio Apkomo ir Apstr. Vykd. Komiteto Organas
 (1228) 1946 m. birželio 18 d. Kaina 20 kp.

Sistemiškai nagrinėti penkmečio planą

Sėmingas penkmečio plano įvykdymas reikalauja jo pažinimo. Negalima per upeį, neapskaidavus planumo, negalima statyti, nesuapatinus su inžinieriaus architektūrinio planu, — taipgi negalima tikėtis penkmečio plano įgyvendinimo, to plano nepažįsčius ir nežinant jo statomų dalykų. Todėl ir sakoma, kad norint ką nors kurti, reikia su kuriuoju dalyku nuolat susipažinti, jį išnagrinėti.

Šiuo atžvilgiu stalininis penkmečio apima visas mūsų Tėvynės liaudies ūkio šakas. Įgyvendinamą darbą yra įtraukti visi piliečiai. Tad ir su juo susipažinti bei jį išnagrinėti visi: darbininkai, darbo tarybos, tarnautojai, intelektualai.

Spaudoje buvo plačiai rašoma, o taipgi partinės ir tarybinės organizacijos buvo įpareigosios sudaryti penkmečio planą nagrinėjimui ratelius žmonių, istaigų, tarybų, klubuose, klubuose skaitovuose ir t. t. Kai kur šiuo tikslu buvo parodytą graži katalytva ir panašūs rateliai, kuriais laukia, egzistuoja.

Šiuo atžvilgiu ratelio buvimas darbe suprato Rokiškio „Pliūno“ fabriko direktorius drg. K. K. Jis reguliariai kiekvieną savaitę šaukia savo fabriko darbininkų susirinkimus, kur jis pats arba drg. Čepelis kalbina darbininkams penkmečio plano uždavinius ir nurodo, kaip juos lengviausia įvykdyti esamoje sąlygoje. To paties „Pliūno“ puikiai išėjo ir viršija savo darbo planą, ir jame kasdienė iškyla nauji darbo spartūniai.

Panašiai reikalas sutvarkytas ir Rokiškio Apkoopsąjungos tarnautojų tarpe. Penkmečio planą nagrinėti ratelis čia jau seniai laikas kaip įsteigtas ir su spėjo padaryti keturis susirinkimus savo tarnautojams.

miega? Čia tai ir yra visa bėda, kad daugumas žmonių, istaigų, pieninų, tarybinų ūkių vedėjų yra per daug pasyvūs, kad patys susiprasę organizuoti ratelius penkmečio plano nagrinėjimui. Pasitaiko net tokių, kaip Rokiškio pieninės direktorius, kad suranda pasiteisinimą, būk šiam dalykui neturį laiko. Kas gali patikėti šiuo naiviu pasiteisinimu, jei šiam reikalui pilnai užtenka 1 valandos per visą savaitę? Aiškiau, kad čia ne laiko stokos klausimas, o nerangumo, apsnūdimo.

Dar blogesnė padėtis yra mūsų apskrityje valsčiuose. Pasirodo, kad nė viename mūsų valsčiuje šis reikalas nebuvo tinkamai suprastas. Pandėlio, Panemunėlio, Rokiškio ir Kamajūkių valsčiuose tokių ratelių nėra įsteigta nė vieno. Kituose valsčiuose, jei kas nors panašaus ir buvo bandyta padaryti, tai tas sustojo pusiaukelėje ir nepasiekė reikiamo lygio. Valsčių vykdomeji komitetai, partiniai organizatoriai bei komjaunimo valsčių sekretoriai nesurado būdų pajungti į šį darbą mokytojus, klubų skaitytiklų vedėjus, partinį bei tarybinį aktyvą.

Tiesa, kai kurie valsčių vykdomejų komitetų pirmininkai ir partiniai organizatoriai bando atskleisti, kad esą sudarytos prie valsčių vykdomejų komitetų agitatorių brigados, kurios, važinėdamos po apylinkes, tarp kitų aktualių klausimų, praveda valsčiečiams penkmečio plano aiškinamąjį darbą. Bet tai tik nusiramėjimas toli gražu nepilnai atliktu darbu. Agitatorių brigados šio reikalo negali pilnai patenkinti. Yra būtina organizuoti specialius ratelius pieninėse, klubuose skaitytiklose, mokyklose ir visur kitur, kur penkmečio plano aiškinamasis darbas būtų pravedamas sistemistiškai, kur šiam reikalui būtų priskirti nuolatiniai darytojai, priverčiami prie atskirų punktų.

Valsčių partiniai organizatoriai pamiršo, kad šiuo metu puikiai galima tam darbu panaudoti atostogaujančius mokytojus bei aktyviau įtraukti kaimo pirmes komjaunimo organizacijas.

Minėti faktai rodo, kad darbu turi būti griebtasi tuojau, nedelsiant. Neturi likti nė vienos žmonės, istaigos, tarybinio ūkio, MTS, MANP, klubo skaitytiklos ar pieninės, kur nebūtų suorganizuotas specialus ratelis penkmečio plano nagrinėjimui. Kuo daugiau mūsų liaudis bus su penkmečio planu susipažinusi, tuo labiau galima bus tikėtis sėkmingų jo uždavinių įgyvendinimo.

Organizuokime žemės ūkio darbuotojų visasajunginį socialistinį lenktyniavimą dėl grūdų gamybos penkmečio plano įvykdymo ir viršijimo!

Krasnodaro srities, Pavlovo rajono „Komjaunuolio“ žemės ūkio artelės valstiečių, traktoristų ir kombainininkų

KREIPIMASIS į visus žemės ūkio darbuotojus

Brangūs draugai! Tarybiniai valstiečiai kartą su visa liaudimi pradėjo vykdyti 1946 — 1950 m. m. penkmečio planą TSRS liaudies ūkiui atkurti ir išvystyti.

Naujasis penkmečio planas išleista mums, kolektyvinių ūkių valstiečiams, visiems žemės ūkio darbuotojams didelių uždavinių. Mes turime pilnaitinai atkurti ir užtikrinti tolesnį žemdirbystės ir gyvulininkystės išvystymą voliolečių okupacijoje buvusiuose rajonuose, pralenkti prieškarinį žemės ūkio gamybos lygį visoje TSRS teritorijoje visomis priemonėmis stiprinti visuomeninį kolektyvinių mūsų ūki. Ligi penkmečio pabaigos mes turime metinių grūdų surinkimą 127 milijonų tonų esant vidutiniam grūdų derliui 12 centnerių nuo 1 ha.

Suprasdami šių uždavinių įvykdymo būtinumą, mes kviečiame visus kolektyvinių ūkių valstiečius ir valstietes, traktorininkus ir kombainininkus, žemės ūkio darbuotojus ir specialistus organizuoti socialistinį lenktyniavimą dėl grūdų gamybos padidinimo, penkmečio plano prieš termininio įvykdymo, dėl 1946 m. plano žemės ūkiui išvystyti įvykdymo ir viršijimo.

Kreipdamiesi į jus, mes savo kolektyviniame ūkyje prisimename šiuos įsipareigojimus:

1. Viršyti 1946 m. prieškarinį pasėlių plotą ir sutinkamai su įvestomis sėjomainomis grūdinių ir grūdinių — ankštinių kultūrų pasėlių plotą iki penkmečio pabaigos pakelti ligi 1745 ha.
2. Grūdinių ir grūdinių — ankštinių kultūrų derlių visame kolektyviniame ūkiu plote 1946 m. pakelti ligi 18 centnerių, o 1950 m. ligi 25 centnerių, vidutiniškai nuo kiekvieno ha.
3. Pakelti kolektyviniame ūkyje grūdų metinį surinkimą 1946 m. ligi 36 000 centn., o 1950 m. — ligi 43 000 centn., kas pratoks mūsų prieškarinį bendrų surinkimų 18%.
4. Kasmet prieš terminą įvykdyti grūdų pristatymus valstybei, pateikiant elevatoriui aukštos kokybės grūdus,

pinai atiduoti atlyginimą natūra už MTS atliktus darbus ir laiku įvykdyti kitas prievolės valstybei. 1946 m. mes atiduosime į valstybės sandėlių nemažiau kaip 72 000 pudų geros kokybės javų.

5. Kasmet aprūpinti visuomeninį savo ūkį nuosavomis veislinėmis sėklomis pilname kieky, sudaryti pašaro ir kt. visuomeninius fondus, numatytus įstatuose, ir išduoti už kiekvieną darbo dieną 1946 m. 4 kg, o 1950 m. 10,5 kg grūdų, neskaitant kitų produktų ir pinigų.

Visi šie įsipareigojimai paremti tikrais patirtais ūkiniais apskaidavimais. Mūsų kolektyviniis ūkiis sudarė savo visuomeninio ūkio išvystymo penkmečio planą, kuris padejo mums geriau išsiskirti savo uždavinius naujame penkmetyje. Mes numatome, plane žymiai pakelti žemdirbystės kultūrą, pilnai įsivairinti teisingą — sėjomainų su žolų pašalais ir pūymais, kelti veislinių rūšių pasėlių plotus, ryžtingai pagerinti dirvos išdirbimo kokybę ir plačiai vartoti vietines trąšas. Kreipdami svarbiausio dėmesio grūdų gamybos padidinimui, mes savo penkmečio plane numatome taip pat visų kitų kultūrų derliaus augimą ir bendrų surinkimų padidėjimą, platų gyvulininkystės ir kt. artelės ūkio ūkų išvystymą. Mes užplanavome pastatyti 300 kilovatų elektros stotį, pastatėme plytinę ir pastatysime čerpių gamyklą. Toliau vykdysime didelę statybą. Mes aprūpinsime fermas, čerpišius mūrinius trobesius, pastatysime 3 pavyzdingas lauko stovyklas ir 50 mūrinių gyvenamųjų namų kolektyviniame ūkiu valstiečiams. Daugelio ūkų ūkis, kuriame vadovaujandį vietą turi grūdai, užtikrins tolesnį mūsų visuomeninio turto augimą ir padės visiems mūsų kolektyviniame ūkiu valstiečiams vėl pasidaryti pasiturinčiais.

Mūsų kolektyvinis ūkis, neįsijungęs kovą dėl naujojo penkmečio plano įvykdymo ir viršijimo. Mes laiku ir aukšta-

me agrotechniniame lygyje įvykdėme pavasario sėją. Anksčiau grūdų kultūros pasėtos per penkis darbo dienas, apariamosios — per 8 dienas. Visos grūdinės ir grūdinės — ankštinės kultūros, kaip ir visos kitos kultūros, pasėtos kuo geriausiųjų pirmatikių, atitinkamai sėjomainoms. Žiemkenčių pašalai visame plote buvo anksti pavasarij pašėti. Atlikta išravinėjimas, laukuose nėra pikžolių. Dabar visos mūsų mintys nukreiptos į tai, kad laiku ir be nuostolių būtų nuimtas derlius. Visas derliaus valsties inventorius surašytas. Varpinių kultūrų valymą atliksime per 12 d. aparimųjų per 20 darbo dienų. Rūpindamiesi kitų metų derliumi mes, gegužės mėn. 15 d. įvykdėm pūdyms suarimo planą, oranzuozujame rūpestingai priežiūra. Rudeninį arimą užbaigsime ligi spalio mėn. 20 d.

Socialistinis lenktyniavimas mūsų kolektyviniame ūkyje tapo pagrindiniu darbo metodu. Visomis priemonėmis gerindami darbo oranzavimą, stiprindami brigadas ir grandis, plačiai įvesdami individualinį ir grupinį vienatįumą, mes suorganizavome lenktyniavimą tarp brigadų, grandų kolektyvinių ūkių valstiečių lenktyniavimą dėl kasdieninio išdirbio normų įvykdymo ir viršijimo.

Draugai kolektyvinių ūkių valstiečiai ir valstietės! draugai traktorininkai, kombainininkai, agronomai ir mechanikai, visi žemės ūkio darbuotojai! išjunkite į visasajunginį socialistinį lenktyniavimą dėl grūdų gamybos padidinimo penkmečio plano priešlaikinio įvykdymo, dėl 1946 m. plano žemės ūkiui išvystyti įvykdymo ir viršijimo. Mobilizuokite visas jėgas žiems garbingiems uždaviniams sėkmingai išspres-ti!

Tegyvuoją ir taklėti mūsų didžioji Tėvynė!

Tegyvuoją Komunistų Partija (bolševikų) — mūsų pergalų įvykėjas ir organizatorius!

Tegyvuoją didysis tarybinis liaudies vadas — drg. Stalinas! Kreipimasis apsarvstas ir priimtas kolektyviniame ūkiu visuotiniame susirinkime.

Rokiškio apskrities vykdomojo komiteto ir LKP(b) Rokiškio apskrities komiteto NUTARIMAS

dėl socialistinių lenktynių apskirtyje išvystymo pieno prievolių valstybei laiku pristatymo reikalu

Atitinkamai sulig LTSR Ministrų Tarybos ir LKP(b) CK nutarimu dėl Klipėdos apskrities Meželių valsčiaus valstiečių kreipimosi į visus Lietuvos TSR valstiečius, Rokiškio apskrities vykdomasis komitetas ir LKP(b) apskrities komitetas NUTARIA:

1. Įpareigoti valsčių vykdomuosius komitetus ir valsčių pirmines partines organizacijas išvystyti socialistines lenktynes tarp apylinkių tarybų, pieninų, grietinės nugriebimo punktų, darbo valstiečių ūkių už pilną pieno prievolių valstybei išpildymą.

2. Apsvarstyti Klipėdos apskrities, Meželių valsčiaus valstiečių kreipimąsi valstiečių susirinkimuose kiekvienoje apylinkėje, priimant konkrečius įsipareigojimus dėl pieno privalomųjų pristatymų valstybei laiku atlikimo. Per socialistines lenktynes pasiekti aukštą pieno privalomųjų pristatymų valstybei atlikimo tempą, taip, kad iki 8. m. rugpjūčio 1 d. būtų pilnai įvykdytas 1946 m. pieno privalomųjų pristatymų planas.

3. Įteikti pieno paruošų pristatymu pirmuojančiam valstiečiui pereinamąjį apskrities vykdomojo komiteto ir partijos apskrities komiteto Rusdonajų Vėliavę, ir perdevintį jį, sulig kiekvienos dešimties dienų pristatymo valstybei davinį pirmuojančiam valstiečiui.

4. Pavesti apskrities laikraščio „Tarybinis Rokiškis“ redaktoriui drg. Grškevičiui plačiai nušviesti socialistinį lenktynių dėl pieno privalomųjų pristatymų valstybei eiga laikraščio skiltyje.

KAIRELIS
 Apskritis vykdomojo komiteto pirmininkas

PIVUNOVAS
 LKP(b) Rokiškio apskrities komiteto sekretorius

Vaikų darželio namuose apsilankius

...toliau, prieš įeinant į darželio namus (Rokiškio... pasitinka linksmas mažųjų... besiverčias pro at... langus ir žalumynais... kiema.

...dien čia susirenka apie... berniukų ir mergaičių, ku... savo draugų būrelyje... vaiznuojant vaikų darželio ve... drg. Vėsielovai, links... praleidžia laiką: dainuoja, ... moko piešti, rašyti ir... mokosi. Tas rodo, kad... darželis atlieka žymų... vaidmenį, nes jau priėmokyk... amžiaus vaikai nemazė... primoksta, prasiliavina, čia... draugiškumo — kolek... jausmas, o visa tai... atsiiliepia vai... vėliau mokykloje, o taip... mokytojai su tokiais žy... lengviau dirbti. Tėvai tu... reikiamai įvertinti vaikų... vaidmenį ir pasiropin... kad ir jų mažieji galėtų lan... darželyje, kas, reikia ma... paeisiam vaikui tikrai pa... laiką praleisti jo vienaz... bendruomenėje.

Tarp kitko, vaikai čia yra

pratinami prie tvarkos, draus... mės ir pan. Vaikų darželio pastato kam... bariai papuošti atitinkamais... portretais, fotografijomis bei... laikraščiu iškorponimis, vaizuo... jantiomis momentus iš vaikų... gyvenimo. Čia randasi ir ma... žia sanitarinė dėžutė — vaisti... nėlė, kad kartais, kurios nors... pasitaikiusios nelaimės atveju, ... vaikai būtų suteikta atitinka... ma pagalba.

Jų valgomasis kambarys ir... gi gražiai sutvarkytas, papuoš... tas. Čia mažieji, pažaidę ar pa... simokę, nustatytu laiku valgo. Išėinanč, jie visi istaria at... sisveikintimo žodį ir, apsupe... savo vedėja, nueina į žaidimo... kambarį.

Didžiausias trūkumas yra... tas, kad vaikai mėgiamiausias... savo laikui — žaidimui praleis... ti turi per maža žaislių. O... čia kaip tik į talką galėtų atei... ti Rokiškio miesto visuomenė, ... padėdantys vaikų tėvai, vienokiais ar kitokiais žaislais... paremdama minėtus vaikų dar... želio namus.

(Mūsų koresp.)

Muitas ar plėšikavimas?

Pandėlio valsčiaus valstie... džiūsiandžia, kad Pandė... turgaus dienomis, pasi... didelė netvarka su mul... kaviškos rinkimu. Tik įva... tų ir turgų pro varius... ama 20 rb. muitas, bet tuo... tų, jei valstietis atsiasako... kaita, pasitenkinama 10... (ilieno kisenėn je nueina?)... rinkiava prasideda jau... tų, kur drg. Šapka su sa... padėjimas pradeda nustati... antrą kartą muiše mokes... 10 iki 100 rb. Nenorini... mokėti, teismas ir spren... vykdomi vietoje — bū... tokiam apdaužoma ausys.

Idomų, kad ir Pandėlio geiz... stoties viršininkas, nusižiūrė... į šiuos gabius muišo rinkė... jus, pats irgi pradėjo rinkti... iš valstiečių po 30 rb., kurie... nors trumpam drįsta pastatyti... arklių stoties rajone, — net ir... tuo atveju, kai valstietis at... vyksta į stotį pasilinti jam... kiausmo bagožo ar kitu reika... lams.

Panaši padėtis tėtis negali... ir atitinkami organai turi šį... reikimą nedelsiant sutvarkyti. Priešingu atveju gali būti liad... na ir šiems muišų „rinkėjams“... ir atitinkamiems pareigūnams, ... to nematantiems.

(Mūsų koresp.)

Ataskaitinis istorikų būrelio susirinkimas

Susirū su besibaigiančiais... mokslo metais, birželio 15 d. I... lyvko Rokiškio berniukų gim... nazijos istorijos mėgėjų būre... lio ataskaitinis susirinkimas. Susirinkime atidarė būrelio... pirmininkas K. Skvarnavičius. Po to VI kl. moksleivis Nar... kūnas paskaitė referatą „Mok... leivis ketvirtjo stalininio penkmečio plano įvykdymo ei... goje“. Nusivietęs Tarybų Są... jungos stalininių penkmečio... istorinę reikšmę, kvietė visus... moksleivius atostogų metu... energingai pasidaryti IV-jo... stalininio penkmečio plano po... pularizavimo kaimo žmonių... tarpe.

— Mūsų pareiga, — kalbėjo... Narkūnas, — nepraleisti nė... vienos progos, nepaaiškinus... žmonėms apie IV-jo stalininio... penkmečio planą. Būkimė ne... tik uolūs penkmečio plano... vykdytojai, bet ir uolūs agita... toriai, penkmečio plano popu... liarizatoriai plačiųjų darbo žmo... nių masių tarpe.

Po Narkūno kalbos VII b... klasės moksleivis Kairiūktis... padarė praėjusių mokslo metų... būrelio veiklos ataskaitą ir nu... rodė istorijos mėgėjų būrelio... uždavinius ateityje.

Be to, laike susirinkimo bu... vė padeklamuota pora susirin... kimui pritaikyta eilėraščių. Baigiant susirinkimą moksleivis... Kairiūktis būrelio vardu... atsivėikino su gimnaziją aplėd... žiančiais abiturientais.

Susirinkime dalyvavo gana... gausi moksleivija. Pats susi... rinkimas praėjo puikiosio nu... taikoj.

Šilų Jonas.

AGROTECHNIŠKI PATARIMAI

Technikinių augalų priežiūra

Pasėjus augalus į dirvas, at... rodytu, kad jau darbas ir yra... su jais baigtas iki jų nuėmi... mo. Taip galvodami mes labai... smarkiai klįstume. Pasėtas au... galas irgi yra reikalingas žmo... gas priežiūros ir paramos. Augalo vegetacijai yra būtinau... si: oras, vanduo, azotas ir kit... tos mineralinės medžiagos. Bet augalui šias medžiagas... paimti pastoja kelių piktžolės... ir kankėjų, kurie žymiai tarp... ta dirvoje geriau už kultūri... nus augalus. Kad augalus nuo... jų apsaugojus, čia žmogus tur... ri ateiti į pagalbą. Augalai ap... saugoti nuo piktžolų bei ken... kėjų, duoda dvigubai didesnį... derlių, kaip paliktieji be prie... žiūros.

Plešiant kultūrinių augalų... plotus, o ypač linų, reikia... kiekvienam žinoti ir linų ken... kėjų. Pasėjus linus, apie juos... palyginti, mažai darbo ir tebi... na. Kartais pasitaiko, kad, li... namas dar nesudygus, užklum... ta smarkus lietus ir suplaka... žemę. Sausam crui po tokio... lietaus užėjus, ant dirvos pa... viršiaus atsiranda piuta, pro... kurią negali į dirvą patekti... pakankamai oro; be to, pro ją... negali įlįsti silpni linų daigai... . Tokia piuta būtinai reikia... suardyti. Geriausia yra tai pa... daryti, dirva suvoluojant žie... dinu volu. Kas tokio žėdinu... volo natūri, tas gali pasidaryti... medinį spygliuotą volą, kuris... taip pat yra tinkamas plutos... naikinimui. Jei ant dirvos pa... viršiaus piuta atsiranda li... namas sudygus, ji taip pat gali... padaryti jiems daug žalos. At... siradusią linsms sudygus plu... tą taip pat reikia lauzyti žie... dinu arba spygliuotu volu.

Mūsų dirvos gausiai turi pikt... žolių, o piktžolės klaido linams... augti, ima iš žemės linams... taip pat reikalingą maistą ir... gadiną pluoštą bei sėmenis. Todėl neretai tenka piktžolės... naikinti pasėtuose linuose, jas

rankomis ravint. Be žemės pu... renimo ar piktžolių iš linų pa... sėlių ravėjimo — svarbus yra... kovos su linų ligomis darbas. Deja, ši kova nėra lengva, nes... nėra surasta tinkamų priemo... nių. Bet vis dėlto augintojas... tui jas žinoti.

Lininė svylarūdė (Me... lampara linij) linams yra vie... na iš pavojingiausių ligų, kuri... padaro daug žalos. Žydėjimo... metu ant žalių linų dalių pa... sidaro oranžinės spalvos dėmė... . Vėliau atsiranda juodų dėmių... ant stiebo, šaknelių ir kitur. Linų rėdys labai pablogina... pluošto kokybę. Rėdys plinta su... pažeistomis stiebų nuotrūpomis, kurių gali būti... sektoje. Lieliūs (Furavium) puola linų pašokus ir šaknis. Dėl to linai pradeda nuo vir... šaus vystyti, ir paapsniūti vi... sas augalas nuysta. Liga plinta su... sėmenimis, bet gali būti apkrėsta ir dirva. Yra dar dau... žiau linų ligų, bet jos yra ma... žiau žalingos.

Nuo linų ligų geriau... sia apsaugoti vartojanč ša... rią ir sveiką sėklą. Pav., lininė svylarūdė sėklos tiesiog... neužkrešia, bet gali plisti su... sėmenų priemonėmis: stiebo, lapų, galvelių nuotrūpomis. Čia sėklos valymas padeda... apsaugoti nuo ligos plitimo. Apatros sėklos visai nesėti... arba ja beicuoti sausais bei... oais. Linų ligų požymiai yra... labai panašūs, tad sunku juos... nepratusiam išskirti. Kad suzi... nojus kokia liga linai serga, reikia paimti linai su šaknimis... ir, juos gerai įpokus, pasis... ti į Augalų Apsaugos Stotį... Dotnuvoje.

Gakriųjų runkelių ir tabokos... priežiūra yra panaši: reikia... naikinti piktžolės, ravint jas... račius ir arankomai, parenti... apė daigus žemę kaupuku ir... panašiai. Agr. St. Strumskis.

BOLŠEVIKŲ PARTIJA KOVOJE DĖL PROLETARIATO DIKTATŪROS

(Pasikalbėjimas apie antrąjį VKP(b) istorijos etapą) (VI dalis)

(Tėsinys) Sėkama sutriuškinti kontr... oluaciję buožį, partija su... pavavo proletarų žygi... . Kaimuose buvo sukurti... guomenės komitetai, kurie... dartinio Tarybų valdžią kai... ir padėjo partijai užkariau... tautinuosius valstiešius... rgyb valdžios pusėn. Šiuo būdu, iki 1918 m. va... lė partija sustvirtino Tary... valdžią visoje šalyje. 1918... nepos mėnesį, V-me Tary... nuvažiavime buvo priimta... moji Tarybinė Konstitucija, ... įstatymiškai užtvirtino... lo Socialistinės revoliucio... mėjimus.

žuazija, pagrindinis socialisti... nės revoliucijos priešas mūsų... šalyje, buvo, palyginti, silpna... tiok ekonomiška, tiek ypač... politiška. Visą laiką ieškojusi... sutarimo su carizmu, ji po va... sario revoliucijos pergalės su... kūrė taktinę valdžią, kuri ma... žai išsiskyrė nuo caro valdžios. Liaudis nematė esminio skirtu... mo tarp caro politikos ir lai... kiniosios vyriausybės politikos, ... ir todėl ji nuėjo prieš laikina... ją vyriausybę.

Spalio revoliucijos priešaky... je buvo tokia revoliucinė kl... sė, kaip Rusijos darbininkų... klasė, kuri turėjo didelį revoli... cionės nės kovos patyrimą. Kovo... je dėl taikos, duonos, laisvės, ... socializmo — ji išorėjo vado... v autoritetą, visu liaudies... masių vadovo autoritetą. Dar... bininkų klasė turėjo toki rim... tą sąjungininką, kaip kaimo... varguomenė. O darbininkų kla... sės sąjunga su kaimo varguo... mene privedė prie to, kad vi... dutinis valstietis, po ilgų svy... ravimų, ėmė remti Spalio re... voluciją.

vose išmėginta bolševikų parti... ja, ginkluota revoliucinė mark... sizmo — leninizmo teorija. „ Tik tokia partija, kaip bolševikų... partija, pakankamai drąsi, kad... vėstų liaudį į sprėndžiamą... šturmą, ir pakankamai apdairi, ... kad apėytų visas ir visokias... povandenines uolas kelyje į... tikslą, — tik tokia partija te... galėjo taip sumaniai sujungti... į vieną bendrą revoliucinę sro... vę tokius įvairius revoliucinius... judėjimus, kaip bendras demo... kratinis judėjimas dėl taikos, ... valstietiškas demokratinis ju... dėjimas dėl dvarininkų žemių... užgrobumo, pavergtųjų tautų... tautinio išivadavimo judėji... mos dėl tautinės teisių lygy... bės ir socialistinis proletaria... to judėjimas dėl buržuazijos... nuvertimo, dėl proletariato... diktatūros įvedimo“. (J. Stali... nas „VKP(b) istorijos trumpa... sis kursas, 212 pusl.).

Didžioji dauguma darbininkų... bei valstiečių nuėjo pasukli bolševikų partiją, nes jie patys... patyrė, kad bolševikai yra vie... ninatė partija, kuri tikrai myli... savo liaudį ir beatodairiškai... kovoja dėl darbo žmonių lai... mės, dėl mūsų Tėvynės klestė... jimo. Gi visos kitos partijos... save vadinusios socialistinė... mis bei revoliucinėmis parti... jomis, — tikrojeje pasirodė... darbo žmonių išdavikais, ir jos

liucijos stovyklą.

Spalio revoliucijos pergalė... buvo patengvinta tuo, kad ji... įvedė darbininkų klasės dikta... tūrą, tarybinę valdžią mūsų... šalyje. Spalio revoliucija, įve... dusti tarybinę valdžią mūsų ša... lyje, išsivino darbininkus ir... valstiečius, išvadavo juos iš... priepasaudos ir padarė juos sa... vą tikimo seimininkais, naujos, ... socialistinės santvarkos kūrė... jais. Spalio revoliucijos sukūr... toji Tarybinė Valstybė išlaikė... visus išmėginimus bei įrodė, ... kad tik remiantis tarybine... valstybės santvarka, mūsų ša... lies tautos pajėgė sukurti so... cializmą.

Spalio socialistinė revoliuci... ja išvedė mūsų šalį iš amžino... atsilikimo, išvadavo ją iš už... stento kapitalistų pusiakoloniz... jos padėties. Ji išvadavo dur... bą mūsų šalyje ir padarė ji... garb's reikiu. Mūsų reikalai, ... šaunumo bei dvyvirškumo reika... lū. Ji atidengė neišsemiam... nus revoliucinės energijos... šaltinius, milijonų liaudies ma... šios iniciatyvos bei kūrybos... šaltinius ir privedė tas mases... į socializmo triumfą, socializ... mo, kurio principai užtvirtinti... genialiojo Stalino Konstitucio... je, užtikrinančioje visoms Ta... rybų Sąjungos tautos didžia... sias laisves bei teises.

Spalio revoliucijos dėka iš...

su Tėvynę vedė dvarininkai, ... kapitalistai ir talststymosi partij... os. Spalio revoliucija išgel... bėjo gausias mūsų šalies tau... tias nuo jiems grėsusios verg... jos bei užsienio imperialisti... tų priepasaudos.

Spalio Socialistinė revoliuci... ja pradėjo naują istorinę epo... chą ne tik Tarybų Sąjungos... tautų gyvenime, bet ir visos... žmonijos gyvenime.

Didžiausia pasaulyje istori... nė Spalio revoliucijos reikš... mė buvo ryškiai p demonstruo... ta visam pasauliui Didžiojo... Tėvynės karo metais.

Kaip tik šis karas, Tarybų... Sąjungos pergalė jame didia... uai vaizdligumu bei įtikinamu... mu parodė visus Spalio revo... lucijos sukurtos tarybinės vi... suomeninės santvarkos prana... šumus, jos didią jėgą bei gy... vybingumą. Karas ypatinga jė... ga parodė, kad tik dėka Spalio... Socialistinės revoliucijos per... galės — tarybinė liaudis suge... bėjo įveikti nepaprastus šio... karo sunkumus, sutriuškinti... prakeiktus žmonijos priešus ir... tuo išgelbėti tautas nuo jiems... grėsusiu baisaus pavergimo... bei fizinio išnaikinimo pavo... jaus.

Genialusis rusų tautos rašytojas

(M. Gorkio mirties 10 metų sukakčiai)

Kai 1944 metų žiema Raudonosios Armijos kovotojai Siaurės Norvegijoje susitiko su vietos gyventojais, paprastas senelis iš Kirkeneso, kreipdamasis į tarybinius karius su pasveikintu ir padėkos žodžiais ir išskaičiuodamas norvegų tautos labiausiai gerbiamus rusų rašytojus, po Levo Tolstojaus paminėjo Maksimą Gorkį.

Sis mažas epizodas būdingas Gorkio populiarumams seniai išėjo iš mūsų Tėvynės ribų. Didysis rusų rašytojas žinomas ir mylimas visame kultūringame pasaulyje.

Į pasaulines garbės viršūnes Gorkis iškilo iš liaudies gelmių. Būsimasis garsus rašytojas baigė tik pradžios mokyklą, ir čia nutrūko jo mokymasis. Visas gausias žinias, visą idėjinį tobulį pasisigijo savišviotos būdu rūsioje gyvenimo mokykloje. Gorkis buvo berniuku — pasiuntiniu avylinės parduotuvėje, indų plovėju pas vėjavę Volgos gariaulyje, dešimtininku Zemutiniojo Naugardo mugės remonto darbuose, kroviku uostoje, kepeju kepykloje, gijos pardavėtoju gatvėje, Kaspijos žveju ir t. t.

Išmokdamas darbo ir labai trokšdamas išstuduoti gyvenimą, žmones, Gorkis jaunystėje apkelavo šalt, tankesi Pakaspijos stepesė, Kaukaze ir Ukrainoje, Kryme ir Besarabijoje. Jis ištyrė rusų liaudies, Povolgės cūvas, tatarų ir kaimikų, gruzinų, armenų, ukrainiečių ir kitų mūsų šalies tautų būdį. Būdamas 15 metų, jaunuolis susiartinio su revoliucionieriais, o 1880 metų pablogioje dalyvavo nelegaliuose Kazanės studentų rateliuose.

Didžiulės svarbos įvykiu Gorkiui buvo jo susipažinimas su Leninu 1905 metais, o po kurio laiko ir su Staunu. Į literatūrą jis atėjo tais metais, kai susidarėjo didžioji bolševikų partija. Tai visam laikui nulėmė pagrindinę visos rašytojo veiklos liniją. Gorkis dailiosios literatūros srityje gyvendino Lenino ir Stalino idėjas, buvo jų bendražygis didžiame darbo žmonių išvadavimo ir socialistinės karybos mūsų šalyje reikale.

1892 m. Gorkis išspausdino pirmąją savo apysaką „Makaras Čudra“, ir nuo to laiko jo literatūrinė karyba neišsėko.

Genialusis rašytojas buvo ne tik prozininkas, beletristas ir dramaturgas, bet taip pat ir poetas, revoliucinių himnų — dainų, poemos „Mergaitė ir mirtis“ ir eilės kitų stambiųjų eiluotų kūrinių autorius. Akademine jo kūrinių laidoje bus 36 tomai.

Gorkis buvo be galo tiesus. Savo kūriniuose jis objektyviai pavaišdavo senosios Rusijos tamsiasias ir šviesiasias puses. 1898 metais išėjusiuose

„Vaizdeliuose ir apysakose“ rašytojas su didele jėga išreiškė darbo žmonių masių pasipiktinimą socialistiniu neteisngumu.

Savo kūriniuose „Okurovo miestelis“ ir „Matvejaus Kožniakino gyvenimas“, daugelyje vaizdelių ir apysakų autorius vaizdingai parodė apkerpėjusią senųjų provincijos miestų būdį. Didelės meninės vertės autobiografinėje trilogijoje — „Vaikystė“, „Žmonėse“ ir „Mano universitetai“, — vaizduojančiojo galingą jos jaunojo didvyrio, paties Gorkio, dvasinį augimą, meistriškai atkurta priešrevoliucinės Rusijos miesioniška buitis su visais tamsiais jos pasireiškimais. Daugelyje kūrinių taip pat tikroviškai ir vaizdingai nupiešti priešrevoliucinio kaimo valstiečių gyvenimo vaizdai.

Kartu didysis menininkas nepaliaujamai vaizdavo, kaip visur šalyje „pergalingai auga kas šviesu, sveika ir kūrybiška, auga kas gera — žmuniška“. Jau romantiškuose „Sakalo“ ir „Audros sauklio“ vaizduose, pasakų ir legendų didvyriuose jaunas rašytojas atvaizdavo revoliucinį proletariato atbudimą. Nepaprastą vaidmenį darbininkų klasės kovoje dėl savo išsivadavimo suvaidino Gorkio romanas „Motina“, kuris pirmą kartą didžia jėga atvaizdavo revoliucinį sąjūdį Rusijoje. Pirmose dramose „Miestiečiai“ ir „Dugne“ Gorkis iškart parodė save, K. S. Stanislavskio žodžiais, „pagrindiniu visuomenės — politinės linijos pradininku ir kūrėju mūsų teatre“.

Visą gyvenimą ir visą savo karybą didysis rašytojas išsilaikė kovai dėl darbo žmonių interesų. Savo kūriniuose jis su didele meile užtikino tas pakias žmogaus sąvaybes, kurios vėliau pilnutiniu mastu išivystė tarybinėje visuomenėje. Tai darbo meilė, idėjingumas, principingumas, pasiaukojantis tarnavimas liaudžiai, narsumas ir didvyriškumas.

Rusų inteligentija, jos buitis ir idėjiniai ieškojimai Gorkio atvaizduoti tokiuose kūriniuose, kaip „Vasarotojai“, „Saulės vaikai“ ir kiti, o taip pat istorijoje eilėje vaizdų, įtrauktų į daugelį pjesių, apysakų ir vaizdelių. Jis gerbė kūrybinę mintį ir visokeriopai rėmė mokslo ir švietimo veikėjus. Didysis rašytojas aukštai gerbė senuosius rusų inteligentus — revoliucionierius. Jis nuolat šaukė naująsias darbo inteligentiją tarnauti liaudžiai ir be pasigalėjimo demaskavo miesioniškąją, prisitaikstančiąją inteligentiją.

Gorkio kūrybą baigia monumentus romanais „Klimas Samginas“, — 40 metų rusų

gyvenimo istorija. Tai 30-ties metų darbo vaisius, ilgų galvojų ir turtingiausių rašytojo stebėjimų rezultatas.

Gorkis buvo genialus žodžio menininkas. Jo nemarus kūrinių stebina žanrų ir formų turtingumu. Jis rašė eiles, vaizdelius ir noveles, pamfletus ir memorus, romanus ir dramus, kritikos ir publicistikos straipsnius. Jo kūriniuose su nepretenka menine jėga nupiešti gamtos vaizdai, masiniai socialiniai sąjūdžiai, portretai tokių žmonių, kaip Leninas, Tolstojaus ir Čechovas. Didžiulio apibendrinimo literatūriniai vaizdai.

Didysis Tėvynės patriotas Gorkis karštai mylėjo talentingą, darbštą rusų liaudį, giliai tikėjo jos ateitimi, jos sugebėjimu sukurti tokį gyvenimą, kuriame į nematytą aukštį iškils darbes ir darbo žmogus. Jis nenuilstamai aiškino viso pasaulio skaitytojams socialistinės karybos didingumą mūsų šalyje. „Tarybinis Socialistinių Respublikų proletariatas, vadovaujamas Lenino mokslo ir partijos bei neišsėmamos vis didėjančios Josifo Stalino energijos, — rašė jis, — kuria naują kultūrą, naują darbo žmonių istoriją“.

Gorkio kūryba liaudiška ne tik gyvos kalbos elementais, liaudiškų poetiškų tekstų gausumu kūriniuose, socialistinio gyvenimo tipais ir vaizdais. Ji liaudiška ir savo organiniu demokratiškumu, giliu supratimu uždavinių, stovėčių prieš darbo mases.

Gorkis yra didžiu Puškino, Gogolio ir Tolstojaus tradicijų pavideltojas ir tęsėjas. Jaunystėje jis žavėjosi Bironu, po to daug išmoko iš Balzako, Fljoro ir Stendalo. Jis giliai studijavo taip pat Moljero ir Šekspiro kūrinius. Rašytojas mėgo slavų liaudies poeziją ir dailiąją literatūrą. Jis aukštai vertino didį lenų poetą Mickievičių.

Pagrindinis didžiojo rašytojo kūrybinio metodo principas — tai realistinė tiesa, susijusi su meniniu paprastumu. — „Tiesa ir paprastumas — tikros seserys, o grožis — trečia sesuo“, — sakė jis. Sutinkamai su savo revoliucine ir socialistine pasaulėžiūra rašytojas laikė, kad tradicinis realizmas priimtinas „tik tiek, kiek tas reikalingas mums giliai ir aiškiau suprasti viskam, ką mes turime iš šaknų išrauti“, ir viskam, kas mūsų turi būti sukurta. Didvyriškas reikalas reikalauja didvyriško žodžio“. Jis čia — revoliucinio romantizmo skelbimas. „Mūsų tikrovė, — sakė jis, — didvyriška ir todėl romantiška“. Tarybiniai literatūrai Gorkis pastatė aukštą uždavinį: „Realizmo ir romantizmo susijungimą į kažką trečią, kas galėtų atvaiz-

duoti didvyriška dabartį ryškėsnėmis spalvomis, kalbėti apie ją aukštai ir jos vertu tobu“. Meninis talentas ir gili pasaulėžiūra padarė Gorkį socialistinio realizmo pradininku, daugiatautės, bet vienytautos tarybinės literatūros vadu ir auklėtoju. Jo kūrinių išversti į 65 broliškųjų šalių tautybių kalbas. Gedulingame mitinge laidojant M. Gorkį 1936 m. V. M. Molotovas pažymėjo, kad savo įtakos rusų literatūrai stiprumu „Gorkis stovi po tokių gigantų, kaip Puškinas, Gogolis, Tolstojaus“.

Gorkis tapo daugelio vakarų ir rytų demokratinių, revoliucinių, proletarinių rašytojų auklėtoju. Jo kūrinius mįgstavo ir studijuoja Indijoje. Gorkio kūrybos įtakoje aukštėjami daugelis Kinijos rašytojų.

Paskutiniaisiais savo gyvenimo metais didysis žodžio menininkas kuo aktyviausiai dalyvavo paruošiant mases fascistinei agresijai atremti. Jis buvo aršus pasaulinio karo kurstytojų priešas. Visomis savo pajėgomis jis neapkentė „dvokiančio žemes purvo... beorganizuojančių į feizimą“. Rašytojas su meile kalbėjo apie Raudonąją Armiją, kreipėsi į ją su karštais kvietimais ginti Tėvynę. Ugalingas Tėvynės patriotas laikė mūsų armiją „pirmutine visoje tragiškoje Europos istorijoje tikrai liaudies armija, sudaryta ne užpuolimui, bet apsigynimui“.

Gorkis beribiškai tikėjo savosios liaudies jėgomis. Jis

Dėl „Keturių“ konferencijos

PARYZIUS, birželio mėn. 15 d. (Tass'o spec. koresp.). Šiandien vėl pradėjo savo darbą Tarybų Sąjungos, Jungtinių Amerikos Valstybių, Didžiosios Britanijos ir Prancūzijos Užsienio Reikalų Ministrų Taryba, prieš kuria stovi uždavinys baigti ruošti projektus taikos sutarčių su buvusiais Vokietijos sąjungininkais: Italija, Rumunija, Vengrija, Bulgarija ir Suomija.

Kaip žinoma, Ministrų Tarybos sesija, dirbusi Paryžiuje nuo balandžio mėn. 25 d. ligi gegužės mėn. 15 d., buvo po to atidėta vienam mėnesiui. Šiandien keturių šalių delegacijos vėl susirinko Liuksemburge rūmuose už apskrito stalo paauksuotoje Viktoro Hugo salėje, kur jie išsiskyrė prieš mėnesį.

Kaip pranešama, Prancūzijos Užsienio Reikalų ministras Bidou, atidarydamas posėdį, pareiškė viltį, kad keturių sąjunginių valstybių delegacijos pasieks derybų metu savitarpinio supratimo, kuris taikos laikotarpio sąlygose taip pat reikalingas, kaip jis buvo reikalingas karo metu. Prancūzijos ministro pareikštąja viltimi pasiekta visų kitų delegacijų galvos.

Trumpai pranešus apie Uzsienio Reikalų ministrų Tarybos derybų, kuriems buvo patarta pertraukos metu tęsti paruošiamuosius darbus, veiklą, šis patvirtinta dabartinį Uzsienio darbų tvarka JAV valstybių sekretoriui Birnui pasiūlyti darbų tvarka, buvo papildoma Austrijos klausimu, kuriuo šiuo metu būti svarstoma užbaigti šios ankstyvesnė darbų tvarka aprėpiantį, kaip žinoma, tikros sutarčių su Italija, Rumunija, Vengrija, Bulgarija ir Suomija projekto išnagrinėjimą ir Vokietijos klausimo aptarimą.

Po to tarybinė delegacija pasiūlė įrašyti į Ministrų Tarybos sesijos darbų tvarką politines padėties Italijoje linijas. Ryšium su šiuo tarpsnimą delegacijos galva V. M. Molotovas padarė pareikštą (ELTA).

Atsakingas redaktorius P. Griškevičius

SKELBIMAS

Žemės ūkio Kredito Draugijos, veikiančios Rokiškėje, Obeliuose, Južintuose, Svėdasuose, Kamajuose, Skapiškyje, Pandėlyje ir Panemunėlyje, vykdo draugijų narių perregistravimą, buvusių draugijose iki vokiečių okupacijos, ir iki šio laiko dar neprieregistravusių.

Registracija ir įstojamojo bei pajū įnašų priėmimą draugijos atlieka kiekvieną dieną. Asme-

TSRS Žemės ūkio Banko Rokiškio Skyrius